li.remissvar@regeringskansliet.se
i.spn@regeringskansliet.se

Remissyttrande

Ändring av detaljplaner

Er ref: LI2026/01339

Svensk Handel är en bransch- och arbetsgivarorganisation för små och stora företag inom parti-, detalj- och e-handeln med cirka 320 000 medarbetare. Handeln är näringslivets största bransch när det kommer till antalet anställda och bidrar med 11 procent av BNP och 14 procent av alla skatteintäkter.

Handeln möter en stark internationell konkurrens och priserna ut mot konsument sätts idag på en internationell marknad. Samtidigt är kostnaderna och regelverken ofta nationella. Det gör att handelns konkurrenskraft påverkas starkt av ökade kostnader eller kostsamma och administrativt betungande regler som avviker från de internationella konkurrenternas. Som grund förordar Svensk Handel därmed att regler antas på så hög internationell nivå som möjligt samt att kostnaderna inte ska öka.

Med anledning av föreliggande remiss vill Svensk Handel anföra följande:

Allmänna synpunkter

Svensk Handel är positiv till promemorians inriktning att förenkla och tydliggöra regelverket för ändring av detaljplaner. Ett mer enhetligt regelverk och bättre digital tillgång till planinformation kan bidra till kortare ledtider, ökad förutsebarhet och bättre förutsättningar för etablering och utveckling av handelsplatser.

Svensk Handel tillstyrker i huvudsak möjligheten till förenklad prövning och förenklat förfarande när planreglering förs över utan materiell ändring eller endast genom begränsade anpassningar.

Reformen bör samtidigt genomföras med tydliga krav på enhetlig tillämpning, hög kvalitet i digitaliseringen och transparenta kostnader. Handelns behov av tillgänglighet, parkering, angöring och logistik måste också beaktas.

Svensk Handel
Regeringsgatan 60, 103 29 Stockholm
Telefon 010 47 185 00
kontakt@svenskhandel.se
svenskhandel.se

Synpunkter på utredningens förslag

Tydligare och enklare planprocess

Svensk Handel är positiv till förslaget att en detaljplan ska ersättas av en ny detaljplan i stället för att ändras i formell mening. En sammanhållen planhandling kan göra det enklare för företag och fastighetsägare att förstå vilka regler som gäller.

Detta är särskilt viktigt vid etablering, ombyggnad och utveckling av butiker, handelsplatser och andra kommersiella fastigheter. Förslaget kan minska risken för förseningar och felbedömningar i samband med projektering och bygglov.

Det måste dock vara tydligt vilka delar av den tidigare planen som ersätts och vilka delar som fortsätter att gälla. En digital eller formell överföring får inte i praktiken leda till en förändrad byggrätt eller användning utan att detta prövas enligt ordinarie regler.

Förenklad prövning och digitalisering

Svensk Handel tillstyrker möjligheten att använda förenklad prövning och förenklat förfarande när planreglering förs över utan materiell ändring eller endast genom mindre anpassningar.

Förslaget kan vara särskilt värdefullt för handelsfastigheter och handelsplatser med äldre detaljplaner. En begränsad anpassning bör inte behöva leda till samma tidsåtgång och kostnader som en fullständig ny planläggning när planens innehåll i sak är oförändrat.

Digital planinformation kan samtidigt ge företagen bättre möjligheter att bedöma etableringslägen, byggrätter och förutsättningar för bygglov. Informationen måste dock vara korrekt, aktuell, enhetligt strukturerad och användbar i praktiken.

Regeringen och Boverket bör därför ta fram tydlig vägledning med praktiska exempel innan reglerna börjar tillämpas. Det bör också säkerställas att kommunerna dokumenterar tolkningar och anpassningar på ett enhetligt sätt.

Handelns behov

Handelns verksamhetsformer förändras snabbt. Fysisk handel, e-handel, utlämningsställen, lager och logistik integreras i allt högre grad. Vid digitalisering och överföring av äldre detaljplaner måste därför planens praktiska betydelse för handeln bevaras och kunna förstås.

Det gäller särskilt:

- tillgänglighet för kunder och medarbetare,
- parkering och angöring,
- lastning och lossning,

- leveranser och citylogistik,
- möjligheten att utveckla verksamheten över tid.

Handelns aktörer bör involveras när det finns risk för att den praktiska användningen av en plats påverkas, även om förändringen formellt bedöms vara en ren överföring.

Konsekvenser för handelsbranschen

Förslagen kan bidra till kortare ledtider, bättre förutsebarhet och minskad risk för att oklara äldre planhandlingar fördröjer etableringar och investeringar. De kan också skapa bättre förutsättningar för digitala analys- och planeringstjänster.

Det finns samtidigt risk för ökade kostnader och osäkerhet om kommunerna tillämpar reglerna olika eller om digitaliseringen leder till olika tolkningar av samma planbestämmelse. Planavgifter och andra kostnader bör därför vara transparenta, proportionerliga och möjliga att förutse innan ett projekt påbörjas.

Små och medelstora företag kan vara särskilt känsliga för kostnadsökningar. Detta bör beaktas vid genomförandet och följas upp.

Rekommendationer

Svensk Handel rekommenderar att regeringen:

- genomför reformen med tydliga och enhetliga kriterier för förenklad prövning och förenklat förfarande,
- säkerställer att Boverkets vägledning och föreskrifter finns på plats före ikraftträdandet,
- ställer krav på korrekt, aktuell och enhetligt strukturerad digital planinformation,
- säkerställer att planavgifter och andra kostnader blir transparenta och proportionerliga,
- följer upp reformens effekter på handläggningstider, kostnader och skillnader mellan kommuner,
- beaktar handelns behov av tillgänglighet, parkering, angöring, leveranser och logistik.

SVENSK HANDEL

Henrik Ekelund Elisabet Elmsäter Vegsö